

A koronázási előkészületek a Várban

(Saját tudósítástól.) Fent a Várban, ahol egy-egy időben csendesek az utcák és a síkló közönsége is a minisztériumok hivatalnokaitól kerül ki, mióta a koronázási útvonalon a díszítési munkálatok megindultak, mióta építik a kardvágási dombot és a tribünöket, nagyszámu közönség sétál az utcákon, hogy megtekintse ezeket az előkészületi munkálatokat.

Amogy felmegyünk a síklón, rögtön szemünkbe ötlök az óriás tribün, közvetlenül a síkló lejárati épületéhez építve, a miniszterelnöki palota előtt. Több, mint kétezer személy befogadására épített tribün ez, hátsó legmagasabb része nyolc méter magas, ülési fehér vászonnal bevonva. Ezen a tribünön nyernék elhelyezést azok, akik a székesfőváros idegenforgalmi hivatalánál jegyeiket megváltották. Odébb a honvédelemügyi minisztérium palotája előtt a kaputól jobbra és balra a falhoz építve szintén két nagy tribün és a palotának Disz-téri oldalán is hasonló elhelyezéssel tribünöket emeltek. Ezek a tribünökön az országgyűlés mindkét házának tagjai, a katonaság képviselői, valamint az egyes minisztériumok és állami hivatalok és a vármegyék és városok küldöttei kapnak elhelyezést.

A Szentgyörgy-tér közepén építik a munkások a kardvágó dombot, amelyre a koronázás megtörténte és esküjének letétele után a király fellovagol, hogy Szent István kardjával a világ négy tája felé megtegye a hagyományos kardvágásokat, jelképezvén ezzel, hogy a világ minden tájáról érhető támadástól az országot meg fogja védeni.

A kardvágó-dombnak négy feljárata lesz és közepén egy négyzet alakú cementmedencében fogják elhelyezni az ország földjeit, melyeket tudvalevően öt külön csomagokban a megyei és városi törvényhatóságok küldenek föl a területükön levő legnevezetesebb történelmi helyről. Most még fenyőfaoszlopokat, kavicskupacokat, homokdombokat, gödröket látunk a dombot készítő munkások keze nyomán. A közönség azonban, amely erre jár és seregestől állja körül a munkásokat, nem tudja, hogy a megyék és városok földjeit még nem helyezték el. És ahogy a munkások ásója nyomán a vizes, sáros föld ott fekszik a cölöpök mellett, némelyek azt hiszik, hogy ez a föld már valamely vármegye vagy város felküldött földje és hallhatunk is a nézdegélők között ilyen észrevételeket:

— Bizony, ezzel a szentelt földdel más-képp is bánhatnának!

— Bizony, jobban vigyázhatnának, ezeket a földeket nem kellene esőben és hóban áztatni.

A közönség azonban csalódik, ha azt hiszi, hogy már odavitték volna a törvényhatóságok felküldött földjeit. Az építést és a díszítést végző bizottság Disz-tér 10. szám alatt levő irodájában azt a felvilágosítást kaptuk, hogy a megyék és városok földje ezidőszerint még a belügyminisztériumban van és a kardvágó-domb teljes elkészülésekor fogják abban elhelyezni. A domb legfőtetőjén lesz ugyanis az a mély cementüreg, amibe a földet az ország minden részéből beleteszik. A kardvágó-domb négy feljárata közötti kis területet a tervező művészek zöld gyeppel látják el és ebbe a zöld gyepebe piros és fehér virágokat fognak ültetni.

Különben az egész Szentgyörgy-tér vörösfővárosi lesz, a tribünök és díszoszlopok szintén vörössel lesznek díszítve, ezenkívül a tribünökön alkalmazni fogják művészi elrendezéssel az árpád-házi királyoktól a Habsburg uralkodókig az összes uralkodó család címereit, az ország kis és nagy címerét. A palotákat zöld girlandokkal díszítik fel és a girlandokat

hatalmas arany rozetták tartják a falon és oszlopokon és minden hajlatnál egy-egy aranygomb vagy aranyszalag ékesíti. A Szentgyörgy-téren egyetlen nemzetiszín zászló lesz, még pedig a kardvágási domb fölött, ez a zászló azonban oly hatalmas, hogy a koronázó dombbal együtt uralni fogja az egész térséget.

Igen szépek ígérkeznek a Disz-térre tervezett díszítés is. A honvédelemügyi minisztériumnak Disz-térre néző frontján az erkélyeken husz kuruc zászlót fognak elhelyezni, husz kuruczászlót „Pro Libertate” felirattal. Ugyancsak a Disz-téren öt hatalmas pilont építenek, egy-egy oszlop 15 méter magas és az oszlop tetején négy, a szent koronáról hűen másolt angyal tartja majd Szent István koronájának másolatát. A Disz-tértől kiindulván fel a Honvéd-émlékig és végig a Tárnok-utcán a koronázó Mátyás-templomig, szintén ilyen hatalmas, 15 méter magas oszlopok fognak emelkedni és miután a Tárnok-utcában a házak mind régi építkezések, ezeknek a házaknak falait goblinekkel fogják díszíteni, azonkívül, hogy a falakon zöld futókat, az ország címereit és régi, kuruckorbelt díszítéseket fognak alkalmazni.

A Disz-téren, azon a részen, ahol a Tárnok-utca torkollik be a térbe és ahol a honvéd-émlék emelkedik, szintén tribünöket építenek, s ezeken a tribünökön ülnek majd a székesfőváros törvényhatósági bizottsági tagjai és azoknak hozzátartozói. A honvéd-émlék és környékének művészi kiképzésére szintén különös gondot fordít a művészekből álló rendező bizottság. Valakinek az volt az ötlete, hogy azért, hogy a főváros bizottsági tagjai számára minél több hely álljon rendelkezésre, itt is hatalmas tribünt emeljenek, a művészek azonban ezt a tervet nem helyeselték, mert akkor a tribün teljesen eltakarta volna a gyönyörű honvéd-émléket. Így hát a múlt napokban másfél méter magas tribün építését kezdték meg, tegnap azonban az építéseket vezető Györgyi Dénes tanár intézkedett, hogy még alacsonyabb legyen a tribün, s így abból a szép határból, amelyet ez a gyönyörű honvéd-szobor ad, semmi sem fog elveszni. A honvéd-szobor háta mögött áll a Disz-tér 10. számú hatalmas palota; ennek a palotának a szobor felé eső frontját gazdag díszítéssel veszik körül és hatalmas, többméternagyságu nemzetiszínű zászlót helyeznek el rajta a szobortól jobbra és balra, még pedig az ország kis címerével, azzal a kis címerrel, amelyet a 48-as magyar zászlókon láthatni. Egészen impozáns látvány lesz ez, és kitűnően érvényesülnek majd a szoborral szemben a honvédelmi minisztérium díszteri erkélyeiről lecsüngő kuruczászlók. A Disz-tér és a Disz-tértől fel végig a Tárnok-utcán húzódó Szentháromság-térig terjedő útvonal fehértónusu lesz, és ezt a fehér tónust azok a girlandok és goblinek fogják nagyszerűen élniíteni, amelyekkel a házak falait vonják majd be.

A Szentháromság-téren, a térnek azon az oldalán, amely a koronázó Mátyás-templommal áll szemben, szintén óriás tribünt építenek s ez a tribün is a székesfőváros idegenforgalmi hivatala részére van fenntartva. A Szentháromság-szobor most deszkaépítménnyel van körül éve. Természetesen a járókelő közönség találgatja, hogy miért építették körül a szobrot. A magyarázat erre az, hogy a még XVII-ik században épített barokk stílusú szobrot később egy teljeren oda nem illő vasráccsal vették körül. Most ezt a vasráccsal a fendező bizottság eltávolítja onnan és helyébe a szobor stíljének megfelelő lépcsőzetet épít, úgy hogy a lépcsőzet fölött kis alapzatszerű terrasz legyen. Ezen az alapzaton, szemben a Mátyás-templom főbejárataival és a Mátyás-templom mögött jobbról

álló Szent István-szoborral, egy imázsamolyhoz hasonlatos kis emelvény épül s ennél az emelvényenél fogja letenni megkoronázatlása után esküjét a király. A szobor közvetlen közelében két óriási oszlopon, mely a szobor magasságáig ér, Magyarország vörösfővárosának, Szűz Máriának a lobogója fog lengeni. Tehát Szűz Mária lobogója alatt s a Szentháromság-szobor tövében fog elhangzani a királyi eskü.

A Szentháromság-tér, ahol szintén díszoszlopok fognak emelkedni s a házak falairól girlandok futnak, régi zászlók, címerek és goblinek ékeskednek majd, zöldtónusu lesz. Így jön ki aztán a hatalmas nemzeti szín: a Szent György-tér vörös, a Disz-tér és a Tárnok-utca fehér, a Szentháromság-tér pedig zöld.

Már nagy előkészületek folynak a Mátyás-templomban is. A templom összes ülőhelyeit már eltávolították és napok óta éjjel és nappal ácsok és asztalosok serege dolgozik a templom hajójában kétoldalt a faltól lefelé lejtő tribünök építésén. Építik már közvetlenül a szentély előtt azt az emelvényt, amelyen a király még megkoronázatlanul, baldachin alatt helyet foglal. Ez emelvénytől balra a templom oldalsó hajójában a tribünök végén külön emelvény készül a főhercegek számára. A szentély előterében baloldalt szintén emelvény lesz, bíborvörös baldachinnal. Ezen foglal helyet a már megkoronázott királyi pár. Ezzel szemben lesz a szentély előtéri jobboldalában egy másik emelvény a hercegprimás, és tőle jobbról és balról a főpapok számára. A templom díszítésének általános tónusa a bíborvörös lesz s a díszítés legnagyobb anyagát bíborvörös bársony teszi ki. Természetesen a templom karakterének és stílusának megfelelően készülnek a kiképzések.

Eltávolították a templomból az összes csillárokat is, úgy hogy a koronázási aktusra a díszítés karakterének megfelelő új csillárokat és hatalmas villanygömböket fognak felszerelni s a tervező művészek úgy mondják, hogy a templom nappali fényárban fog ragyogni.

Ugyiszólván minden órában hatalmas társaságok érkeznek fel a Várba, amelyek a különböző díszítési anyagokat fuvarozzák. Ma már megérkezett Fiume város habérlevélküldeménye is. Fiume tudvalevően két kilométer hosszú babérfűzér anyagát ajánlotta fel a rendező bizottságnak. Persze, ez kevés, mert mint ahogy mondják a tervező művészek, ha lemérnék az egyes díszítési területek hosszúságát, végeredményben az harminc kilométert is kitenne. Így hát nemcsak babért, de fenyőt, tölgyzöldet és más zöld futónövényeket alkalmaznak majd. Érdekes, hogy a zöld növények egy részét Szerbiából szállítják. Meg kell még említeni, hogy a művészeti építkezést végző bizottságnak a Disz-tér 10. számú házában van az irodája. Már maga ez az iroda is külön látványosság. A tervezők az egyes útvonalakat és azok exponáltabb pontjait lefotografálták, a fotográfiákat hatalmas méretekben megnagyították és ezeken a nagyított fotográfiákon tervezik minden egyes házra díszítéseiket és mindjárt megfestik a tervbe vett színeket is. A koronázási dombot és az egész külső útvonal díszítését Györgyi Dénes és Koós Károly építésszek, az eskütétel helyét Törny és Pogány építésszek, a templom belsejének díszítését pedig Lechner Jenő dr. tervezték.

Danó Oszkár.

EMKE MOZGÓ Rákóczi utca és Akácfa u. sarok mellett.

Csütörtöktől

ASTA NIELSEN főszereplésével
„ARUNKAZ LEHÉNYA”
Drama 4 felvonásban.

„PUBINKA FÉLTÉRENY”
V. játék 2 felvonásban.